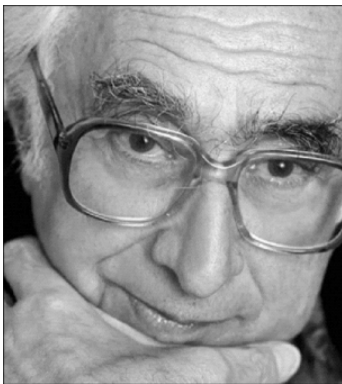

Barátság –távolból

Láng István 75. Születésnapjára

Egy több évtizedes barátság elfeledteti, hogy az évek közben múlnak, s nemcsak a barátság, hanem vele együtt az életkor is növekszik. Láng István 75 éves! Ötvenedik születésnapjára gitárdarabot ajánlottam. Már 25 éve volt?

1973-ban ismerkedtünk meg Reykjavíkban. Akkortájt már hat éve nem, vagy alig találkoztam magyar zeneszerzővel. Én nem jöhöttem Magyarországra, ők nemigen jártak

Skandináviában. Pistával örültünk egymásnak, bár igazán nem ismertük egymást. Egy főiskolai növendéknek a tíz évvel idősebbek még nem voltak beszélgetőpartnerek...

Kapcsolatom a magyar zenei élettel különben is nagyon sajátos volt. Szinte mindenkivel találkoztam. Kodályt és a vele egyidőseket mint szüleim tanárait ismertem, apám kortársai ráadásul az én tanárain voltak. Abban az időben csak elvétve volt egy-egy fiatalabb tanár a Főiskolán, így az ezután következő generációt inkább mint apám növendégeit ismertem. De velük volt a leglazább a kapcsolat az imént említett korkülönbség miatt.

Pista az ISCM az évi összejövetelére jött delegátusként. Egy héten keresztül naponta találkoztunk, beszélünk egymással: kialakult egy kapcsolat, amiből nagyon hamar barátság lett.

Szinte évenként összefutottunk valahol külföldön, időnként hivatalból is. Ő sokáig képviselte a magyar zeneszerzőket a különféle nemzetközi szervezetek összejövetelein, ahol itt-ott én is megfordultam.

Aztán amikor pár évvel később megnyílt előttünk a határ, és újból

látogatóba lehetett jönnünk Magyarországra, mindig Láng mesélte el, mit lehet látni, mit kell megnézni, mit hol lehet meghallgatni látogatásunk ideje alatt. De nemcsak híreket meg javaslatokat lehetett tőle kapni. 1972-ben alapítottam egy kamaraegyüttest, amelyet huszonöt éven át vezettem. Sok koncertet adtunk, sok darabot mutattunk be. Ez persze felkeltette az érdeklődést a magyar zeneszerzőkben is. De az érdeklődés nem mindig jelentette azt, hogy kottát, anyagot kapjunk. Talán még emlékszik valaki rá, milyen körülményes procedúra volt könyvet küldeni valakinek abban az időben... Láng Pista ebben is sokat segített: hozott magával kottákat, amikor külföldön járt. Sok zeneszerző köszönheti neki, hogy darabja, néha még kéziratból, megszólalt Svédországban. Többet mi mutattunk be, ha jól emlékszem.

Érdekes volt akkoriban megtapasztalni a magyar zene külföldi fogadtatását. Más egy mű a saját környezetében, ahol a szerző biztonságban tudja ismételni önmagát, környezete számára felismerhető hangzás- és kifejezésvilágát, és egészen más, ha ebből a környezetből kikerülve csak saját belső értékeire van hagyatva. Az ember sok olyan művel találkozik, amely a magyar, skót, kaliforniai vagy baszk értékek között megbecsült alkotás. Külföldre kikerülve aztán mégis úgy fogadják, mint egy tisztességgel megírt, de provinciális darabot: mint kuriózumot, amelyet egyszer érdekes lehet hallani, de többet nem kérünk belőle.

A nemzetközi megmérézés nem mindig kellemes dolog; neves mestereknek kell megérezniük újból, milyen is az, ha valaki ismeretlen, mintha első darabját vinné közönség elé. Ilyenkor egy vállveregetés roppant kellemetlen ráismerés lehet. Mi elég sok magyar művet mutattunk be a svéd közönségnek, amit többé-kevésbé pozitívan fogadtak. De sokszor, főleg a hetvenes években, valóban a kuriózum kedvéért. Számunkra nagyon érdekes volt az, hogy koncertjeinken a legsikeresebb magyar művek a Láng-darabok voltak. Az előadók számára ugyanúgy, mint a közönségnek. Igaz, őszinte és kifejező muzsika, amely nem kíván sok magyarázatot. És mint ilyen, megtalálja a helyét a külföldi zenehallgatónál is. Valamikor a nyolcvanas évek elején járt nálunk néhány magyar író és költő. Kérdezték, hogyan látjuk

mi innen a mai magyar zenét. Én ezt akkor elég őszintén, körülbelül ugyanígy elmondtam. Nagyon nehezen tudták megérteni. Vagy nem is akarták. Az egyik közülük zenekritikákat írt abban az időben. Ezt a beszélgetést ki is adta kötetben. Ennek akkor nem örültem, nem akartam senkit megbántani, azt pedig, hogy engem idézett kommentár nélkül, nem találtam tisztességes dolognak. De talán jó, hogy így történt. Legalább nem csak egy születésnap ünnepi írásban kellett elmondanom, hogy Láng István ama kevés magyar zeneszerző egyike, akiknek művei a nemzetközi zenei életben is megállják a helyüket. Remélem, még sok új darabjának örülhetünk, és még sokáig öregedhet a barátságunk!

Maros Miklós

Lulich György fotója

Maros Miklós műveinek európai sikerei

MUZICA CONTEMPORANA

MÁJUS 16.

PÉNTEK

MÉNÁRP. MÓTES, BOTOND

Saptamana muzicii contemporane
23-30 mai 2008

PROGRAM

Ziua 5 - Marti, 27 mai
17.00 Ateneul Roman

"27 MAI IN GLUMA, 27 MAI IN SERIOS"

Trio CONTRASTE

Ion Bogdan Stefanescu - flaut
Sorin Petrescu - pian
Doru Roman - percutie

Werner Heider - **Gassenhauer**
Miklos Haros - **Rush** (p. a. a.)
Herst Lohse - **AllerleiRauh**
Julia Cibulescu-Duran - **Un alt TILI** (p.a.a.)
Ion Bogdan Stefanescu - **MAMBO**
Liviu Danceanu - **The Epic Pyramid**
Dan Dedu - **Cartoon-Variations on a theme by Mozart**

Organizatori

Uniunea Compozitorilor si Muzicologilor din Romania,
Ministerul Culturii si Cultelor, Canalul Romania Cultural,
Canalul Romania Musical "George Enescu",
Societatea Romana de Radiodifuziune,
ARCLUB - Centrul de proiecte culturale al Primariei Municipiului Bucuresti

Örömmel adunk helyt ismét Maros Miklós stockholmi zeneszerző, folyóiratunk zenei rovatvezetőjének újabb sikereiről.

Áprilisban Maros Miklós szerzemény ősbemutatójára került sor Örebroban. A Gelland kettős előadását Werner Wolf Glaser rendezte. Az előadást két nap múlva megismételték a Francia Református Templomban, másnap pedig Västeråsban.

Május 16-án a Bartók Rádió *Hallgassuk együtt a zeneszerzővel* című közkezdvelt műsorában hallhattuk **Maros Miklós: Cinquetto (Madárcsicsergés)** című művét.

Május végén a temesvári Banatul Filharmonia, a Ion Bogdan Stefanescu - flaut, Sorin Petru - zongora, Doru Roman - ütőhangszer, ősbemutatójaként csendült fel Maros Miklós **Rush** című szerzeménye.

Két nappal később a *Jelenkori zene hetén*, a román főváros világhíres koncerttermében az **Ateneul Român**-ban megismételték az nagy érdeklődéssel hallgatott művet, amely a jelenkori román zeneszerzők művei mellett az előadás fénypontja volt.